

for Regjeringen itide at forberede de øvrige Bygningsforetagender, som ogsaa af Udvalget erkjendes maae komme til Udførelse i de første Aar. Jeg erkjender som sagt, at denne Indvending, om den, hvad jeg paatviler, var begrundet, vilde have sin Betydning, men jeg forventer, at et andet æret Medlem af Udvalget nærmere vil behandle dette Spørgsmaal og godtgjøre, at der i denne Henseende ikke er nogen Vanskelighed. — Jeg skal blot ganske i Almindelighed bemærke, at Udvalget har Grund til at troe, at naar Fængslet i Viborg skulde opføres, der da i de forskjellige Bygningsforetagender, som skulde udføres til dette Fængsel, vil være tilstrækkelig Bessjæftigelse for alle de Fanger, for al den Hjælp fra Straffeanstalterne, som der førtiden haves til Regjeringens Disposition, saa at de Fanger, som det kunde være ønskeligt at besjæftige ved Forberedelsen til Bygningsarbejder, saasom Smedearbejde, Smedearbejde osv., vilde have fuldstændig Besjæftigelse i næste Finantsaar alene med de af disse Arbejder, der vedkomme Straffeanstalten i Viborg. Dersom det imidlertid skulde blive oplyst fra den ærede Institusministers Side, at der, hvis Udvalgets Forslag i saa Henseende bliver vedtaget, skulde beredes ham Vanskeligheder med Hensyn til Forberedelsen af de eventuelle Bygningsarbejder, da vil Udvalget, som det ogsaa er meget om at gjøre ikke i saa Henseende paa nogen Maade at lægge Regjeringen Vanskeligheder i veien, med Velvillie modtage et Forslag, som i den Retning maatte blive stillet af den ærede Minister. Da jeg i dette Øieblik er ved at omtale Bygningsarbejdernes Udførelse, skal jeg tillade mig at gjøre det ærede Medlem af Udvalget, til hvem jeg har sigtet, en Undskyldning for, at det ved en Forseelse fra min Side er bleven unbladt i den af Udvalget foreslaaede § 2 at udelade Ordene: „og mundtlig“ foran Ordet: „Licitation“; det var nemlig under Omtale i Udvalget, hvorvidt man skulde foreslaae Bygningsarbejderne udførte og Bygningsmaterialet anskaffet ved offentlig og mundtlig Licitation, eller alene ved offentlig Licitation. Udvalget blev enigt om, og jeg var selv derfor, at stille Forslaget saaledes, at Bygningsarbejderne skulde udføres ved offentlig Licitation, og at det skulde overlades til

Regjeringen, hvorvidt den maatte finde det rigtig i det enkelte Tilfælde at benytte skriftlig Licitation eller blot mundtlig; — men det blev af mig forglemmt at rette dette i Correcturaftrykket af Betænkningen. — Forinden jeg slutter, skal jeg endnu blot tillade mig at bemærke, at ligesom der jo arbejdes meget stærkt hen til at bringe Fængselsystemet i en god Orden; er der, som Udvalget har tilladt sig at bemærke i Betænkningen, hidtil jo kun virket Lidet for at forebygge Forbrydelsen. Det vil erkjendes af alle de ærede Herrer, at der rundt omkring i Communerne er en ganske overordentlig stærk Trang til Indretningen af Arbejdshuse, til Indretningen af Tvangsarbejdsanstalter og til Indretningen af Opdragelsesanstalter for forladte Børn. Udvalgets Medlemmer have vel erkjendt, at det er en Communesag og ikke en Statsag at skabe disse for et velordnet Fatigvæsen og til Forebyggelse af Forbrydelser nødvendige Institutioner — men vi have befrygtet, at det neppe vil blive muligt at faae gennemført disse Foranstaltninger, hvis Regjeringen ikke optraadte noget mere veilevende, noget mere medvirkende, end hidtil har været Tilfældet. Det vil være de ærede Herrer bekendt, at Indenrigsministeriet i Indeværende Aars Foraar har udstedt Circulaire til Communerne, navnlig Amtscommunerne, om at virke hen til Oprettelsen af Arbejdshuse og Tvangsarbejdsanstalter, men det er min fulde Overbevisning, at det, for at denne Opfordring kunde blive virksom, vilde være i høj Grad ønskeligt, at der fra Regjeringens Side blev leveret Overslag, Planer, Tegninger til, hvorledes saadanne Anstalter hensigtsmæssig burde opføres, og Planerne indrettede saaledes, at det proportionsmæssig kunde sees, hvilken Forsørgelse eller Indskrænkning i Udgifterne der vilde være forbunden med at opføre saadanne Anstalter for flere eller færre Individier. — Man har jo i Communerne ikke let ved at skaffe sig den tekniske Hjælp, som vil være nødvendig til at udkafe Planer til saadanne Anstalter; dertil hører jo et særegent Studium, dertil hører, at de Mænd, der skulle lægge saadanne Planer, have nogen Erfaring, nogen teknisk Kundskab om, hvorledes saadanne Anstalter hensigtsmæssig andesteds ere indrettede. Naar